

Benvinguda

Josep Casulleres Cloa

Alcalde de Calaf

En primer lloc, vull agrair l'assistència a tots els que han vingut a aquesta sala i, naturalment, demanar disculpes a tots els que s'han quedat fora perquè aquest acte, donat que té un caràcter més acadèmic que festiu i requereix una certa formalitat, hem preferit fer-lo en un entorn més agradable, malgrat que sigui més petit. Per tant, ja dic, demano disculpes a tota la gent que s'ha quedat fora i els que estem a dins, doncs, aprofitarem la dignitat d'aquest entorn que tenim.

Per a mi, com a representant de l'Ajuntament de Calaf, és realment un honor poder donar inici a aquests actes d'homenatge a la figura del ministre Laureà Figuerola, conegut de tots però d'una manera molt parcial. Diuen que la felicitat, que és un objectiu teòric dels filòsofs antics i moderns, occidentals i orientals, no consisteix en disfrutar allò que tens sinó en la via que et porta a aconseguir allò que vols, tant si ho acabes aconseguint com si no. És a dir, que el que ens ve donat no ens aporta massa cap felicitat.

Nosaltres ens hem plantejat un objectiu –no l'Ajuntament de Calaf, sinó la classe més reconeguda d'economistes i polítics d'aquest país–, que és situar la figura de Laureà Figuerola en el lloc de reconeixement històric que es mereix. Aquest objectiu podria semblar excessivament localista, fins i tot diguem provincià, si els instigadors fóssim només els calafins, que en tenim moltes ganes, però no tindria la transcendència que té si no hi hagués també una reclamació des de fa molts anys per part dels economistes, dels historiadors i dels polítics, que troben que aquesta figura no ha estat valorada de la manera que es mereix en la història. El motiu d'això ens el donaran a conèixer els ponents d'aquesta taula i l'entendrem clarament. És pel fet que les idees renovadores, liberals, excessivament per la seva època, avançades al temps, no van ser compreses pel *status quo* dels industrials i dels polítics de l'època, que veien perillar els seus interessos particulars. És un cas molt similar al que va passar amb l'urbanista Ildefons Cerdà a Barcelona, que va ser poc reconegut històricament i es va intentar ocultar la seva memòria. Pensem que no ha tingut una plaça amb el seu nom fins fa uns quaranta anys, també degut al fet que les seves idees, l'estructura urbana que promulgava i que anava d'acord, igual que les idees en política econòmica i fiscal de Laureà Figuerola amb l'evolució que necessitava la societat per afrontar una revolució industrial que era imminent, no van ser

acceptades tampoc en el cas de Cerdà pels constructors i els propietaris dels terrenys. És una cosa que malauradament no ha canviat excessivament en els nostres dies, tots sabem que quan es tracta de política d'urbanisme o política fiscal s'empren sempre es topa amb uns interessos creats i amb la dificultat que una gran part de les persones vegi l'oportunitat de fer reformes en aquests dos camps.

Tanmateix, val la pena que algú miri de posar-hi remei. Quan dic algú, insisteixo, no em refereixo precisament als calafins o algun ajuntament concret d'un municipi petit, sinó que el més adequat és que siguin precisament els actors que es van oposar directament a les idees reformadores d'aquest personatge els que facin el desagravi. Aquest desagravi, que precisament també és el que volen portar a terme els representants de la classe econòmica i política d'aquest país, és el que farem no només en un àmbit local, sinó en un àmbit nacional. Pensem que aquests actes d'homenatge que s'inicien aquí, tindran la seva continuació a Barcelona i a Madrid, que s'ha creat una Associació on s'ha implicat una gran part, la major part, dels agents econòmics i socials de Catalunya, per donar continuïtat a l'homenatge, si és possible, amb la celebració del centenari de la mort del ministre Figuerola el 2003, i és possible també que una de les aportacions d'aquesta sèrie d'homenatges a Calaf, sigui la constitució d'un museu, sigui del personatge, sigui de la moneda que desapareix, que és la pesseta, i que és, potser, l'element més emblemàtic de tot el que ha fet Figuerola perquè és la cosa que recordem, potser perquè aquesta no s'ha pogut esborrar de la memòria històrica. Ja ho veurem, després de fer una excursió per la seva vida, guiats, conduïts pels entesos en la matèria que han estudiat perfectament la seva biografia, veurem que va fer moltes més coses que el que representa instituir la unitat monetària espanyola.

Jo diria que els calafins amb aquest homenatge obtenim un dret, que és el dret de sentir-nos més orgullosos pel fet d'haver estat el nostre municipi bressol d'un personatge d'una gran transcendència en l'àmbit de la política econòmica; però també adquirim un deure: l'obligació d'haver de reconèixer que no hem estat precisament nosaltres els qui hem impulsat més aquest reconeixement, els qui hem lluitat més perquè això es faci efectiu, sinó que han estat precisament els amics que aquí ens acompanyen, i els que ens acompanyaran en els altres actes, de Barcelona i de Madrid, els qui han reclamat que es faci aquest desgreuge respecte a la persona de Laureà Figuerola.

Espero que quan acabem aquesta excursió a què he fet referència, i en la qual ens acompanyaran els ponents, haguem canviat la ignorància pel coneixement de la vàlua, la talla humana, moral i política, d'aquest avantpassat nostre –amb el permís de la família, naturalment–, de qui fins ara enca-

ra és un gran desconegut. Per acabar, només una demostració que encara és un gran desconegut és el que ens hem trobat avui. És una anècdota però dona més raó encara de ser a aquest homenatge, és el que ens hem trobat pintat aquí aquest matí: "Laureà Figuerola, inventor de la misèria". Nosaltres l'hem esborrat, però això no deixa de demostrar que el coneixement que es té és bastant tergiversat respecte de la realitat històrica que representa Laureà Figuerola.